

بیست و سه ادیبه

بیست و سه ادیبه (bis.to.se.a.di.be)، تذکره ای در شرح احوال بیست و سه بانوی شاعر فارسی گو، نوشته تاجی عثمان. مؤلف پس از آوردن دیباچه ای درباره تذکره ها و پاره ای کتاب های پژوهشی، سخنی درباره روزگار این بانوان شاعر می گوید؛ آنگاه به شرح زندگی آنها می پردازد و سرانجام نمونه ای از آثارشان را می آورد. این شاعران عبارتند از رابعة بلخی، عصمتی سمرقندی، عایشه سمرقندی، مهستی خجندی، ستی خانم، مطربة کاشغری، جهان خاتون، مهری هراتی، کامله بیگم دهلوی، نهانی، منيرة مشفق، زیب النساء، زینت النساء، بزرگی کشمیری، نورجان بیگم، زهرامه لقای حیدرآبادی، لاله خاتون، عفتی اسفراینی، تاج الدوله، محزونه، نادره، فاطمه و طاهره.

بیست و سه ادیبه در ۱۹۵۷م به زبان فارسی تاجیکی و به خط سیریلیک در استالین آباد (دوشنبه) به چاپ رسیده است. با اینکه مؤلف نام کتابش را بیست و سه ادیبه گذاشته، بیست و چهار زندگینامه در کتاب آورده است.

قبادیانی

“Бисту се адиба”

“Бисту се адиба”, тазкирае дар шарҳи аҳволи бисту се бонуи шоири форсигу, навиштаи Тоҷӣ Усмон. Муаллиф пас аз овардани дебочае дар бораи тазкираҳо ва поре китобҳои пажӯишӣ сухане дар бораи рӯзгори ин бонувони шоир мегӯяд; он гоҳ ба шарҳи зиндагии онҳо мепардозад ва саранҷом намунае аз осорашонро меоварад. Ин шоирон иборатанд аз Робияи Балхӣ, Исматии Самарқандӣ, Ойишаи Самарқандӣ, Маҳастии Хуҷандӣ, Сити Хонум, Мтрибаи Кошғарӣ, Ҷаҳон Хотун, Меҳрии Ҳиротӣ, Комила Бегим Деҳлавӣ, Ниҳонӣ, Мунира Мушфиқӣ, Зебунниссо, Зинатунниссо, Бузургии Кашмирӣ, Нурҷаҳон Бегим, Заҳромахлиқои Ҳайдарободӣ,

Лола Хотун, Афтии Исфаройинӣ, Тоҷулдавла, Маҳзуна, Нодира, Фотима ва Тоҳира.

“Бисту се адиба” дар 1957 ба забони форсии тоҷикӣ ва ба хатти сирили дар Сталинобод (Душанбе) ба чоп расидааст. Бо ин ки муаллиф номи китобашро “Бисту се адиба” гузоштааст, бисту чор зиндагинома дар китобаш овардааст.

Қубодиёни

*Донишномаи адаби форсӣ. Адаби форсӣ дар Осиёи Миёна. – Техрон:
Интишороти вазорати фарҳанг ва иршоди исломӣ, 1380, ҷ. 1,
саҳ. 224-225.*